

34. KRZEMIENIE

Krzemienie są to konkretne krzemionkowe, o kształtach nerkowatych, kulistych lub nieregularnych, wyraźnie wyodrębnione od skał otaczających. Występują najczęściej w skałach wapiennych (kredek, wapień, margle), tworząc niekiedy ławice. Z uwagi na ich odporność na wietrzenie gromadzą się w osadach zwirowych. Głównym składnikiem krzemieni jest chalcedon. Bardzo zbliżone do krzemieni czerty nie są wyraźnie wyodrębnione od skał otaczających, a ich składniki przenikają się ze składnikami skał otaczających.

Zmielone krzemienie stosowane są w przemyśle szklarskim, ceramicznym i emalierskim. Wykonuje się z nich również okładziny oraz kulaki (mielniki) do młynów kulowych. Zmielone krzemienie stosowane są także w przemyśle materiałów ściernych, do wyrobu ścierniwi sypkich oraz papierów ściernych.

Krzemienie pasiaste służą jako kamień ozdobny, do wyrobu biżuterii i drobnej galanterii kamiennej. Najbardziej znanym ich nagromadzeniem są Krzemionki Opatowskie koło Ostrowca Świętokrzyskiego, gdzie były wydobywane w czasach prehistorycznych (3500-1600 lat p.n.e.)

W Górach Świętokrzyskich udokumentowano dwa złoża krzemieni - Bocheniec i Tokarnia, o łącznych zasobach 28 tys. t. Złóża te nie są eksploatowane.

Tabela 34.1

KRZEMIENIE – tys. t

Lp.	Nazwa złoża	Stan zag. złoża	Z a s o b y		Wydobycie	Powiat
			geologiczne bilansowe	przemysłowe		
ZŁOŻA UDOKUMENTOWANE			27.70	-	-	
złóż : 2; OGÓŁEM						
woj. ŚWIĘTOKRZYSKIE			27.70	-	-	
złóż : 2						
1	Bocheniec	R	24.00	-	-	Jędrzejów
2	Tokarnia	R	3.70	-	-	Kielce

Nie są znane wielkości importu krzemieni do Polski, gdyż w zestawieniach CIHZ zgodnie ze stosowaną PCN (polska scalona nomenklatura), krzemienie nie są wydzielane z grupy kruszyw naturalnych.

Opracowała: Elżbieta Tołkanowicz